

แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

นางสาวสุจิตรา เข็มแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2543
ISBN 974-13-0273-8
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I2011865X

DEVELOPMENT GUIDELINES FOR PAK CHONG URBAN COMMUNITY,
NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

Miss Suchitra Khemkaew

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning in Urban Planning
Department of Urban and Regional Planning

Faculty of Architecture
Chulalongkorn University
Academic Year 2000

ISBN 974-13-0273-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

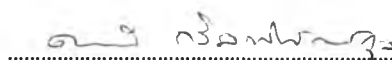
แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
นางสาวสุจิตรา เข็มแก้ว
การวางแผนภาคและเมือง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา ธาดานิติ

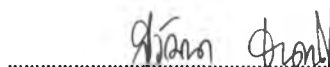
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

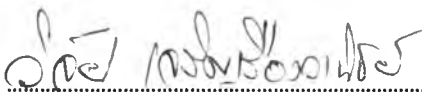
.....คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิระ สัจกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา ธาดานิติ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศิลพัชรนันท์)

.....กรรมการ
(นายวิจัย เจริญเรืองวานิชย์)

สุจิตรา เข็มแก้ว : แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (DEVELOPMENT GUIDELINES FOR PAK CHONG URBAN COMMUNITY, NAKHON RATCHASIMA PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุวัฒนา ธาดานิติ, 200 หน้า ISBN 974-13-0273-8

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปและการเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและประชากรของชุมชนเมืองปากช่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทเมือง แนวโน้ม ศักยภาพ ปัญหาในการพัฒนาของเมือง การกำหนดเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การเสนอแนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่อง

การวิเคราะห์บทบาทของเมืองจากปัจจัยที่เป็นตัวชี้ถึงกิจกรรมภายในเมือง อันนำไปสู่การอธิบายถึงบทบาทตามกิจกรรมหลักของเมือง โดยการเปรียบเทียบสัดส่วนของแรงงาน พบว่าแรงงานในสถานประกอบการด้านอุตสาหกรรมมีสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.49 ของแรงงานทั้งหมด รองลงมาคือ ด้านการค้า บริการร้อยละ 23.28 ดังนั้นปัจจุบันชุมชนเมืองปากช่องมีบทบาทหลักด้านอุตสาหกรรมและการแปรรูปผลผลิต การเกษตร บทบาทรองด้านการค้าและบริการซึ่งเมืองเป็นแหล่งกลางบริการแก่พื้นที่ชนบทโดยรอบคือ อำเภอปากช่องที่มีความหลากหลาย มีศักยภาพการพัฒนาสูง ส่วนในอนาคตมีแนวโน้มการพัฒนาไปสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวมากขึ้น เพราะเมืองมีความพร้อมในการพัฒนาการค้าและบริการแก่พื้นที่ชนบทโดยรอบ และให้บริการการท่องเที่ยวในอำเภอปากช่อง ขณะเดียวกันก็ยังมีปัญหาในการพัฒนาได้แก่ ลักษณะกายภาพของพื้นที่ที่เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของเมือง การขาดความเชื่อมโยงระหว่างเมืองกับแหล่งท่องเที่ยวและขาดแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการในเมือง จึงนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเมืองปากช่องเป็นเมืองการค้าบริการด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาเมืองปากช่องได้แก่ แนวทางการพัฒนาย่านการค้าหลักซึ่งตั้งอยู่ระหว่างถนนมิตรภาพฝั่งตะวันตกกับทางรถไฟ ตั้งแต่ถนนเทศบาล 15 ถึงถนนเทศบาล 21 รวมถึงบริเวณร้านค้าที่อยู่ริมถนนมิตรภาพฝั่งตะวันออก ให้เป็นย่านการค้าที่ให้บริการนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังต้องมีการปรับปรุงการจราจรและถนนในบริเวณดังกล่าวเพื่อความสะดวกและปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป ส่วนพัฒนาย่านการค้ารองคือ ตลาดหนองสาหร่ายกำหนดให้เป็นย่านการค้าบริการทางการเกษตร เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของอำเภอปากช่อง

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา การวางผังเมือง
ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิติ สุจิตรา เข็มแก้ว
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สุวัฒนา ธาดานิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

4074164625 : MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD: URBAN COMMUNITY/ PAK CHONG/ URBAN ROLE/ URBAN PLANNING

SUCHITTRA KHEMKAEW : DEVELOPMENT GUIDELINES FOR PAK CHONG URBAN

COMMUNITY, NAKHON RATCHASIMA PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR

DR. SUWATTANA THADANITI, 200 pp. ISBN 974-13-0273-8

The purposes of this study were to research into Pak Chong urban community in terms of its general conditions and its changes in physical, economic, social and demographic aspects; to identify factors affecting urban roles, trends, potential and problems or urban development; to set up goals leading to development guidelines for Pak Chong urban community.

This study analyzed urban roles based on factors indicating urban activities. They were used to explain urban roles according to urban main activities by comparing the ratio of labor force. It was found that the ratio of the labor force in the industrial sector was the highest, accounting for 48.49% of the whole labor force followed by the labor force in the commercial and services sector (23.28%). As a result, Pak Chong Urban community currently plays an important role in agro-processing industry. Its minor role is being a city providing services for surrounding areas. Pak Chong is a city with diversity and high potential development. In the future, it is likely that it can be developed into a tourist attraction since the city has provided services for surrounding areas and provided tourism in Pak Chong District. At the same time, there were such problems as its geographical area making it difficult to expand, no connection between the city and the tourist attractions and tourists having no motivation to use the services in the city. These led to a plan to develop Pak Chong to be a commercial city providing services concerning agriculture and tourism.

Development guidelines for Pak Chong urban community are developing the major commercial area located between the west side of Mittrapab Rd. and the railway, from Tesabarn 15 Rd. to Tesabarn 21 Rd, including shops on the east side of Mittrapab Rd. This area is being developed into a commercial area for tourists and improving roads and the traffic system in that area for the public's safety. As for Nong Sarai Market, a minor commercial area, should be designated to be an agricultural market and a market to meet the growing demands of Pak Chong District both in terms of tourism and agriculture.

Department Regional and Urban Planning

Major Urban Planning

Academic Year 2000

Student's signature Suchittra Khemkaew

Advisor's signature Suwattana Thadaniti

Co-advisor's signature _____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยาลัยนพนธ์ฉบับนี้สามารถดำเนินการศึกษาตั้งแต่การทำหัวข้อ จนกระทั่งถึงขั้นตอนการจัดทำ ซึ่งใช้ระยะเวลานานถึง 2 ปี จนสำเร็จลุล่วงไปได้ในที่สุดนั้นด้วยการอยู่ภายใต้การดูแล การแนะนำ ข้อเสนอแนะ จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา ฮาดานิติซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนพนธ์ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการศึกษาครั้งนี้ในหลายด้านด้วยกัน จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงสำหรับการดูแลเอาใจใส่ของ อาจารย์ที่คอยชี้แนะด้วยความอดทนและความเมตตาต่อลูกศิษย์ นอกจากนี้ก็ต้องขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศิลพัชรนันท์ และคุณวิชัย เจริญเรืองวานิชย์ เป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลามาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยนพนธ์ฉบับนี้ด้วยมุ่งหวังให้งานครั้งนี้มีประโยชน์ทางการศึกษา และสามารถทำให้ผู้ศึกษาสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้เข้าใจดียิ่งขึ้น

สำหรับผู้ให้ความช่วยเหลือและให้การสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตั้งแต่ต้นจนจบ อันได้แก่ เพื่อนๆชาวผังเมืองรุ่น 22 ทุกคน โดยเฉพาะคุณศรัณญาที่ช่วยเก็บข้อมูลภาคสนามและคอยรับฟังปัญหาอย่างอดทน คุณวัฒนา คุณมาลินี คุณจอมขวัญ คุณอุษา คุณหทัยพัชร คุณรัตติยา คุณพินิตาที่ให้ความช่วยเหลือ เกี่ยวกับการหาข้อมูลและให้คำปรึกษาที่ดี คุณกรพินธ์ ผังเมืองรุ่น 23 ที่คอยช่วยทำแผนที่ คุณอรทัย ที่ช่วย แจกแบบสอบถามและคอยให้กำลังใจตลอดมา รวมถึงหน่วยงาน เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ และชาวปากช่องทุกคนที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณทุกคนเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณครอบครัวของข้าพเจ้าอันได้แก่ พ่อ แม่ ปู่ ย่าและอาๆ ที่เห็นความสำคัญ ของการศึกษา รอคอยความสำเร็จของวิทยานิพนธ์นี้อย่างอดทน และให้การสนับสนุนทั้งกำลังใจและกำลังใจ ทรัพย์สินตลอดระยะเวลาการศึกษา ขอขอบคุณน้องชาย (นายปฏิภาณ) ที่คอยห่วงใย เสียสละเวลามาช่วยเก็บข้อมูลและเป็นเพื่อนที่เข้าใจตลอดมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนที่.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ท
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	1
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	2
1.4 ขั้นตอนการศึกษา.....	2
1.5 วิธีเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล.....	3
1.6 แหล่งที่มาของข้อมูล.....	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวความคิดทฤษฎีการแบ่งประเภทของเมือง.....	7
2.2 แนวความคิด ทฤษฎีศูนย์ชนบทและการพัฒนาศูนย์ชนบท.....	10
2.3 แนวความคิด ทฤษฎีการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่.....	11
2.4 แนวความคิด ทฤษฎีเขตการค้าภายในเมือง.....	12
2.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทหน้าที่ของเมือง.....	14
2.6 หลักการการวางแผน.....	16
2.7 งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	18
บทที่ 3 สภาพทั่วไปและการเปลี่ยนแปลงของชุมชนเมืองปากช่อง.....	20
3.1 สภาพทั่วไปของชุมชนเมืองปากช่อง.....	20
3.1.1 ประวัติความเป็นมาของชุมชนเมืองปากช่อง.....	20
3.1.2 ลักษณะทางกายภาพ.....	21
3.1.3 ลักษณะทางสังคม.....	32
3.1.4 ลักษณะประชากร.....	35
3.1.5 ลักษณะทางเศรษฐกิจ.....	39
3.2 การเปลี่ยนแปลงของชุมชนเมืองปากช่อง.....	43
3.2.1 การเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพ.....	43
3.2.2 การเปลี่ยนแปลงด้านประชากร.....	51

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3.2.3 การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม.....	57
3.2.4 การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ.....	59
3.3 อำเภอที่รองรับการให้บริการของชุมชนเมืองปากช่อง.....	62
3.3.1 ลักษณะทางกายภาพ.....	62
3.3.2 ลักษณะเศรษฐกิจ.....	65
3.3.3 ลักษณะประชากร.....	70
3.3.4 สรุปสถานภาพการพัฒนาของอำเภอปากช่อง.....	70
4 บทบาทของชุมชนเมืองปากช่อง.....	72
4.1 การวิเคราะห์บทบาทของชุมชนเมืองปากช่อง.....	72
4.1.1 บทบาทชุมชนเมืองปากช่องจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับแรงงาน.....	72
4.1.2 บทบาทชุมชนเมืองปากช่องจากการวิเคราะห์การใช้ที่ดิน.....	81
4.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนเมืองปากช่องกับพื้นที่ชนบทรอบนอก.....	82
4.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทหน้าที่ของชุมชนเมืองปากช่อง.....	90
4.2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทด้านอุตสาหกรรมของชุมชนเมืองปากช่อง.....	90
4.2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทด้านพานิชยกรรมของชุมชนเมืองปากช่อง.....	92
4.3 แนวโน้มในการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่อง.....	93
4.3.1 แนวโน้มทางด้านประชากร.....	93
4.3.2 แนวโน้มทางด้านการใช้ที่ดิน.....	94
4.3.3 แนวโน้มทางด้านเศรษฐกิจ.....	97
4.4 แนวโน้มของบทบาทเมืองในอนาคต.....	97
4.4.1 สภาพการให้บริการของร้านค้าในย่านการค้าของเมือง.....	97
4.4.2 ประเภทการบริการของร้านค้าจำแนกตามผู้ใช้บริการ.....	101
4.4.3 อุตสาหกรรมบริการการท่องเที่ยว.....	104
5 ศักยภาพและเป้าหมายในการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่อง.....	111
5.1 การวิเคราะห์ศักยภาพและอุปสรรคในการพัฒนาเมือง.....	111
5.1.1 สภาพแวดล้อมภายในชุมชนเมืองปากช่อง (Internal Factors).....	111
5.1.2 สภาพแวดล้อมภายนอกชุมชนเมืองปากช่อง (External Factors).....	114
5.1.3 สรุปศักยภาพ ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่อง.....	116
5.2 แผนและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่อง.....	120
5.2.1 แผนและนโยบายระดับประเทศ.....	120
5.2.2 แผนและนโยบายระดับภูมิภาค.....	126
5.2.3 แผนและนโยบายระดับท้องถิ่น.....	128
5.3 ความคาดหวังในการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่อง.....	130
5.3.1 ความคาดหวังของผู้ประกอบการในชุมชนเมืองปากช่อง.....	130

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5.3.2 ความคาดหวังของผู้ใช้บริการในชุมชนเมืองปากช่อง.....	131
5.4 เป้าหมายในการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่อง.....	132
6 แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่อง สรุปและเสนอแนะ.....	135
6.1 แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่อง.....	135
6.1.1 การใช้ที่ดินและการพัฒนาพื้นที่.....	135
6.1.2 ด้านการจราจร การขนส่ง และสาธารณูปโภค.....	139
6.1.3 ด้านสิ่งแวดล้อม.....	142
6.1.4 ด้านเศรษฐกิจ.....	145
6.2 สรุปผลการศึกษา.....	148
6.3 ข้อเสนอแนะ.....	149
รายการอ้างอิง.....	150
ภาคผนวก.....	152
ภาคผนวก ก.....	152/1
ภาคผนวก ข.....	175
ภาคผนวก ค.....	193
ประวัติผู้เขียน.....	200

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตผังเมืองรวมเมืองปากช่อง พ.ศ. 2542.....	26
3.2 แสดงสถิติจำนวนผู้ใช้น้ำอำเภอปากช่อง.....	30
3.3 แสดงสวนสาธารณะภายในชุมชนเมืองปากช่อง.....	32
3.4 แสดงจำนวนประชากรชุมชนเมืองปากช่อง พ.ศ. 2530-2542.....	35
3.5 แสดงโครงสร้างอายุประชากรเทศบาลตำบลปากช่อง พ.ศ. 2542.....	37
3.6 แสดงข้อมูลสุขภาพิบาลเดิม (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นเทศบาล) ในจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2542...	38
3.7 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตผังเมืองรวมเมืองปากช่อง พ.ศ. 2530 และ 2542.....	47
3.8 แสดงการเปรียบเทียบปริมาณการจราจรในชั่วโมงเร่งด่วน พ.ศ. 2530 กับปี พ.ศ. 2542.....	52
3.9 แสดงองค์ประกอบการจราจรของ พ.ศ. 2530 กับ 2542.....	54
3.10 เปรียบเทียบจำนวนพื้นที่ ประชากร ความหนาแน่น การเปลี่ยนแปลง และอัตราการเติบโตของประชากร พ.ศ. 2537 และ 2542.....	56
3.11 แสดงภูมิลาเนาเดิมของประชากรก่อนที่จะย้ายมาอยู่ในชุมชนเมืองปากช่อง.....	57
3.12 แสดงระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมืองปากช่อง.....	58
3.13 แสดงสาเหตุที่ย้ายมาอยู่ในชุมชนเมืองปากช่อง.....	58
3.14 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการย้ายไปอยู่ที่อื่น.....	58
3.15 แสดงประเภทของกิจการพาณิชย์ พ.ศ. 2530 และ 2538.....	60
3.16 แสดงจำนวนอุตสาหกรรมจำแนกตามประเภท พ.ศ. 2530 และ 2538.....	60
3.17 แสดงรายรับงบประมาณทั่วไป ประจำปีงบประมาณ 2537 และ 2542 เทศบาลตำบลปากช่อง จ.นครราชสีมา.....	61
3.18 แสดงรายรับหมวดภาษีอากร ประจำปีงบประมาณ 2537 และ 2542 เทศบาลตำบล ปากช่อง จ.นครราชสีมา.....	61
3.19 แสดงข้อมูลการเดินทางของผู้เยี่ยมเยือนอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปี 2541.....	67
4.1 แสดงจำนวนคนงานในสถานประกอบการอำเภอปากช่อง พ.ศ. 2543.....	73
4.2 แสดงจำนวนคนงานในอำเภอปากช่อง จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ พ.ศ. 2543.....	74
4.3 แสดงจำนวนคนงานประเภท 3 ในอำเภอปากช่อง จำแนกตาม ประเภทสถานประกอบการย่อย ณ ต.ค. 2543.....	74
4.4 แสดงจำนวนคนงานประเภท 6 ในอำเภอปากช่อง จำแนกตาม ประเภทสถานประกอบการย่อย ณ ต.ค. 2543.....	74
4.5 แสดงจำนวนคนงานในเขตเทศบาลตำบลปากช่อง จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ พ.ศ. 2543.....	77
4.6 แสดงจำนวนคนงานประเภท 3 ในเขตเทศบาลตำบลปากช่อง จำแนกตามประเภท สถานประกอบการย่อย พ.ศ. 2543.....	77
4.7 แสดงจำนวนคนงานประเภท 6 ในเขตเทศบาลตำบลปากช่อง จำแนกตามประเภทสถานประกอบการย่อย พ.ศ. 2543.....	77

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.8 แสดงกลุ่มผู้ใช้บริการที่อยู่ภายนอกชุมชนเมืองปากช่อง.....	82
4.9 แสดงที่อยู่ของเกษตรกร.....	83
4.10 แสดงระยะทางที่เกษตรกรเดินทางจากบ้านมายังชุมชนเมืองปากช่อง.....	83
4.11 แสดงวัตถุประสงค์ที่เกษตรกรเดินทางเข้ามาในชุมชนเมืองปากช่อง.....	83
4.12 แสดงแหล่งซื้อสินค้าอื่นนอกเหนือจากในชุมชนเมืองปากช่อง.....	84
4.13 แสดงที่อยู่นักท่องเที่ยว.....	84
4.14 แสดงวัตถุประสงค์ที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในชุมชนเมืองปากช่อง.....	85
4.15 แสดงประเภทของร้านค้าและบริการที่นักท่องเที่ยวนิยมมาใช้บริการ.....	85
4.16 แสดงเส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางและรถขนาดเล็กที่อยู่ในความควบคุม ปี พ.ศ. 2541.....	87
4.17 แสดงการคาดการณ์ประชากรในอำเภอปากช่อง.....	95
4.18 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตผังเมืองรวมเมืองปากช่องปี 2530 และ 2542.....	96
4.19 แสดงประเภทของร้านค้าที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	99
4.20 แสดงประเภทของสินค้าและบริการ.....	99
4.21 แสดงระยะเวลาในการประกอบกิจการ.....	100
4.22 แสดงที่มาของสินค้าในร้าน.....	100
4.23 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ.....	100
4.24 แสดงทำเนียบสถานประกอบการในเขตเทศบาลตำบลปากช่องตั้งแต่ พ.ศ. 2540-2543.....	109
5.1 แสดงสภาพปัญหาในชุมชน.....	118
5.2 แสดงสภาพปัญหาในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการในชุมชนเมืองปากช่อง.....	118
5.3 แสดงสรุปประเด็นจากการระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ระดับจังหวัดนครราชสีมา.....	123
5.4 แสดงความคาดหวังของกลุ่มผู้ประกอบการเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่องในอนาคต.....	130
5.5 แสดงความคาดหวังของกลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นประชากรในเมืองเกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชนเมืองปากช่องในอนาคต.....	131
5.6 ความคาดหวังของกลุ่มนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเมืองปากช่องในอนาคต.....	131
5.7 แสดงความคาดหวังของกลุ่มชาวชนบทหรือเกษตรกรรอบนอกเกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชนเมืองปากช่องในอนาคต.....	132

สารบัญแนพื้นที่

แนพื้นที่	หน้า
3.1 แสดงที่ตั้งของชุมชนเมืองปากช่อง.....	22
3.2 แสดงสภาพแวดล้อมของชุมชนเมืองปากช่อง.....	23
3.3 แสดงพื้นที่เมือง.....	25
3.4 แสดงเส้นทางคมนาคมหลักของเมือง.....	29
3.5 แสดงที่ตั้งชุมชนย่อย.....	33
3.6 แสดงที่สำคัญในเมือง.....	36
3.7 แสดงที่ตั้งของตลาดสำคัญในเมือง.....	41
3.8 แสดงการตั้งถิ่นฐานช่วงแรก.....	45
3.9 แสดงการใช้ที่ดินผังเมืองรวมเมืองปากช่อง พ.ศ. 2530.....	49
3.10 แสดงการใช้ที่ดินผังเมืองรวมเมืองปากช่อง พ.ศ. 2542.....	50
3.11 แสดงสถานตากอากาศและสนามกอล์ฟในอำเภอปากช่อง.....	69
4.1 แสดงทิศทางการขยายตัวของเมือง.....	98
4.2 แสดงการใช้ที่ดินย่านการค้าหลัก.....	102
4.3 แสดงการใช้ที่ดินย่านการค้ารอง.....	103
4.4 ประเภทการบริการของร้านค้าจำแนกตามผู้ใช้บริการในย่านการค้าหลักของเมือง.....	105
4.5 ตลาดสดในย่านการค้าหลัก.....	106
4.6 บริเวณที่จอดรถในย่านการค้าหลัก.....	107
4.7 ประเภทการบริการของร้านค้าจำแนกตามผู้ใช้บริการในย่านการค้าของเมือง.....	108
6.1 แสดงย่านการค้าที่ให้บริการการท่องเที่ยว.....	140
6.2 แสดงย่านการค้าที่ให้บริการการเกษตร.....	141
6.3 แสดงแนวทางการปรับปรุงระบบจราจรในย่านการค้าหลัก.....	143
6.4 แสดงการปรับปรุงเส้นทางเพื่อเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวนอกเมืองกับตัวเมือง.....	144

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
3.1 แสดงโครงสร้างประชากรเทศบาลตำบลปากช่อง ปี 2542.....	37
3.2 แสดงการใช้ที่ดินในเขตผังเมืองรวมเมืองปากช่องปี 2530 และ 2542.....	41
3.3 แสดงปริมาณการจราจรในชั่วโมงเร่งด่วน พ.ศ. 2530 และ 2542.....	53
3.4 แสดงองค์ประกอบการจราจรของ พ.ศ. 254.....	54
4.1 แสดงจำนวนแรงงานในสถานประกอบการของอำเภอปากช่อง พ.ศ. 2543.....	73
4.2 แสดงจำนวนคนงานในอำเภอปากช่อง จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ พ.ศ. 2543.....	75
4.3 แสดงจำนวนคนงานประเภทที่ 3 (การผลิต) ในอำเภอปากช่อง พ.ศ. 2543.....	75
4.4 แสดงจำนวนคนงานประเภทที่ 6 (การขายส่ง ขายปลีก ภัตตาคารและโรงแรม) ในอำเภอปากช่อง พ.ศ. 2543.....	75
4.5 แสดงจำนวนสถานประกอบการในอำเภอปากช่อง จำแนกตาม ประเภทสถานประกอบการ พ.ศ. 2543.....	76
4.6 แสดงจำนวนสถานประกอบการประเภทที่ 3 (การผลิต) ในอำเภอปากช่อง พ.ศ. 2543.....	76
4.7 แสดงจำนวนสถานประกอบการประเภทที่ 6 (การขายส่ง ขายปลีก ภัตตาคารและโรงแรม)ในอำเภอปากช่อง.....	76
4.8 แสดงจำนวนแรงงานของชุมชนเมืองปากช่อง พ.ศ. 2543 จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ.....	78
4.9 แสดงจำนวนแรงงานจากสถานประกอบการประเภทที่ 3 จำแนกตามประเภทย่อย.....	78
4.10 แสดงจำนวนแรงงานประเภทที่ 6 จำแนกตามประเภทย่อย พ.ศ. 2543.....	78
4.11 แสดงจำนวนสถานประกอบการของชุมชนเมืองปากช่องพ.ศ. 2543.....	79
4.12 แสดงจำนวนสถานประกอบการประเภทที่ 3 จำแนกตามประเภทย่อย พ.ศ. 2543.....	79
4.13 แสดงจำนวนสถานประกอบการประเภทที่ 6 จำแนกตามประเภทย่อย พ.ศ. 2543.....	79

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 ขั้นตอนและวิธีการศึกษา.....	6
2.1 หลักการวางแผน.....	17
2.2 แนวความคิดกระบวนการวางแผนของ Brian Mccloughlin.....	17